

Wim en Gerrie: Inhoud van onze relatie is belangrijk (1976)

Sieth Delhaas

Weerwoord, januari 1976

Inleiding

Wim en Gerrie, twee gereformeerde jonge mensen, afkomstig uit de Gelderse Achterhoek, vinden het een heel normale zaak dat ze samenwonen in plaats van getrouwd te zijn; hoewel ze vast van plan zijn hun hele leven samen te blijven.

Trouwens, als we over het hoe en waarom van hun relatie praten, komen er nog meer denkbeelden naar voren, die beslist - nog - niet gangbaar zijn in het milieu waarin vele jongeren opgroeien.

Gewetensbezwaard

Wim is 23 jaar en is 'als gewetensbezwaarde militaire dienst op de sociale dienst van de gemeente Enschede geplaatst, waar hij nog tot mei van dit jaar moet blijven. Toen hij op 20-jarige leeftijd van het atheneum kwam en hij zo'n oproep kreeg, was hij het er met zichzelf over eens geworden, vanuit zijn ervaringen in de Wereldwinkel en met het werk onder gastarbeiders, dat hij hieraan geen gevolg zou geven.

'Vanuit mijn godsdienstige achtergrond heeft zich dat zo ontwikkeld, dat ik het voor mijn geweten niet kon verantwoorden iemand anders iets op te leggen door daarvoor geweld te gebruiken.'

Muziek

Gerrie, 21 jaar, wilde na de mavo en havo afgemaakt te hebben aanvankelijk naar de pedagogische of sociale akademie. Maar ze twijfelde. Het werd eerst een diakonaal jaar in het oogziekenhuis in Den Haag.

'Ik heb het als een ontzettend zinvol jaar beleefd. Thuis had ik veel nagedacht over dingen van het geloof, over verhoudingen binnen de kerk. Mijn persoonlijke geloofsbeleving heb ik daar toen concreet gemaakt. Binnen de kring van Taizé-jongeren, waar we in onze woonplaats bij hoorden, zei ik weinig. In Den Haag werd ik gedwongen zelf een keuze te maken. Ga je wel of niet naar de kerk zondags, of met welke jongelui trek je op.'

Toen dat jaar om was voelde Gerrie, dat het niets voor haar was om in de sociale richting door te gaan. Vanaf haar tiende jaar was ze al muzikaal bezig met verschillende instrumenten. Haar keus, die ze misschien altijd al had willen maken, viel nu op een opleiding klassieke

muziek. In 1974 werd ze aangenomen op het conservatorium in Enschede, met als hoofdvakken gitaar (klassiek), zingen en clavecimbel.

Verdieping relatie

Twee jaar geleden kwamen Wim en Gerrie, hoewel ze elkaar al van jongsaf oppervlakkig kenden, meer met elkaar in contact binnen de Taizé-groep. Gerrie: 'Ik voelde meer voor Wim dan hij voor mij. Toen is hij eens bij me in Den Haag geweest en sindsdien is de relatie gegroeid. In Enschede wilde ik op kamers. Het heen en weer reizen naar ons dorp vond ik bezwaarlijk. Mijn ouders vonden dat niet zo leuk, maar als je een jaar van huis bent geweest is het ook moeilijk je weer aan te passen. Toen ik op kamers woonde en Wim nog in Schaarsbergen bij het rijksarchief zat, kwam hij de weekends bij mij doorbrengen en sliep daar ook. Onze relatie is toen dieper geworden. Mijn ouders wisten dat wel en vonden het kennelijk geen probleem.'

Intussen kregen Wim en Gerrie gauw genoeg van het gescheiden bestaan. Wim had plaatsing op de sociale dienst in Enschede gevraagd en gekregen en was een spoedopleiding op de sociale academie begonnen. Met beide ouders werd gesproken om tot een oplossing te komen. Wim: 'Wij zijn er open genoeg over geweest. We hebben gezegd, dat we een etage konden huren en dat we wilden trouwen. Daar werd in eerste instantie niet veel op gezegd. Gerrie's vader was er erg op tegen.'

Gerrie: 'Ik heb het idee, dat hij in die tijd Wim nog niet zo erg goed kende. Bij ons praat en doet iedereen maar en Wim is erg stil. Mijn vader kon Wim niet doorgronden. Toen hij hoorde, dat wij wilden trouwen, was hij bang, dat het mis zou gaan. Daarvoor wilde hij mij beschermen. Hij schoof het toen op de financiële kant. Het dienstweigeren van Wim heeft natuurlijk ook een rol gespeeld, maar daar zeiden ze eigenlijk nooit iets over. Dat vond ik wel vreemd.'

Wim: 'Mijn ouders hebben over dat dienstweigeren veel nagedacht. Ze hebben het erg serieus opgevat en konden het later ook wel begrijpen.'

Financiën

Zelf vonden Gerrie en Wim, dat ze het financieel best zouden kunnen rooien en zagen de bezwaren van die kant bepaald niet.

Wim: 'Ik heb mijn zakgeld voor gewetensbezwaarden en dat is nu f 750,- per maand. Gerrie heeft een studiebeurs. Financieel zijn we dus niet aan onze ouders gebonden. Alleen als Gerrie haar instrument moet aanschaffen ...'

Ze kijken elkaar lachend aan en hebben er kennelijk alle vertrouwen in, dat daar best een mouw aan te passen is.

Doorzetten

Intussen bleven ze zoeken naar een woning en huurden de etage, die ze konden bemachtigen.

Gerrie: 'Wat dat betreft ben ik thuis altijd een dwarsligger geweest. Als ze ergens bezwaren tegen hadden verdiepten ze zich niet in die problemen. Ze hadden het druk met hun zaak. Ik moest ook vaak als ik een paar dagen thuis ben met hun mee denken. Ik ben in allerlei

opzichten anders dan zij het graag zouden zien. Mijn contacten met de Taizé-groep, het meedoen met gespreksgroepen: in wezen hadden ze er bezwaar tegen. Thuis zijn ze erg praktisch ingesteld. Met Wim zagen ze het helemaal niet. Ze vonden, dat we eerst maar eens moesten gaan verloven. Ze weigerden hun medewerking.'

Gerrie en Wim hebben toch doorgezet. In januari 1975 hebben ze hun woning betrokken en leven er hun huwelijk, dat betekent samenwonen, zonder eerst de gang naar gemeentehuis en kerk gemaakt te hebben.

'Aan de ene kant,' zegt Gerrie, 'zou ik wel willen trouwen, aan de andere kant zit je met praktische dingen. Ik vind het geen argument, dat je persé getrouwd moet zijn om samen te mogen of kunnen wonen. Als ik ga trouwen zou ik er wel tijd voor willen nemen, dat de mensen, die komen een leuke dag hebben. Maar ik zit nu zo in mijn studie, dat ik er geen tijd voor heb.'

Wim: 'Voor mij speelt het getrouwd zijn geen rol. Onze manier van leven onderscheidt zich niet van het getrouwd zijn. Alleen, je hebt het boekje niet. Als wij trouwen moet het bepaald zin hebben, dat je daar iets mee aangeeft.' Beiden vinden ze niet, dat de vrouw, door haar niet-gehuwde status meer kwetsbaar is. 'Na een echtscheiding staat een vrouw er net zo slecht voor en bovendien Gerrie heeft toch haar beurs,' vindt Wim, 'en straks haar werk.'

Gerrie: 'Eigenlijk vind ik het kerkelijk huwelijk veel belangrijker. Daar zou ik iets mee dóór willen geven. De dingen, die de staat eist vind ik niet belangrijk. Als er kinderen komen vind ik het wel nodig om getrouwd te zijn. Wim is het daarover nog niet met zichzelf eens.'

Of hij het dan niet erg vind, dat die kinderen zijn naam niet dragen?

Wim: 'Dat probleem van die achternaam maakt mij niet uit. Het punt is eigenlijk, dat dit in deze maatschappij niet aanvaard is. Die kinderen zouden er op school om gepest worden en dat zou voor mij een reden zijn om te trouwen. Voor ons is de inhoud van onze relatie belangrijker geweest.'

Toekomst

Wanneer er kinderen komen hangt helemaal van de studie van Gerrie af. Beiden zijn ze het er over eens, dat als er een kind is, één van beiden thuis moet zijn. Wim hoopt, dat het voor hem in de toekomst mogelijk is om parttime maatschappelijk werk te doen. Beiden vinden ze het noodzakelijk om eerst hun studie af te maken, zodat ze een goede basis hebben om straks hun werk op voort te bouwen.

Wim: 'Ik zou absoluut niet willen, dat Gerrie alleen maar thuis zat en het huishouden zou doen.'

Gerrie: 'Ik zou ervan balen. De huishouding doen we nu toch ook half om half. Trouwens we zouden samen niet eens een fulltime baan willen hebben. Nu komen we ook met die f 750,- rond.'

